

บันทึก

เรื่อง ปัญหาการมอบอำนาจตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑
(ข้อ ๗ และข้อ ๕๒)

กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๘๐๒/๑๗๕๐๑ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๒๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอรื้อว่า กรมสามัญศึกษา จะมอบอำนาจให้ผู้อำนวยการโรงเรียนลงนามในสัญญาจ้างที่มีค่าจ้างไม่เกิน ๔ ล้านบาท (ยกเว้น วิธีพิเศษ) ได้หรือไม่ แม้เวลานั้นผู้ว่าราชการจังหวัดจะเป็นผู้ดำเนินการประกวดราคาจ้างก็ตาม โดยมีข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ว่า

(๑) เดิมกรมสามัญศึกษาได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๘๐๒/๙๓๗๙ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๒๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอรื้อเกี่ยวกับการมอบอำนาจการ ดำเนินการจ้างและสั่งจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑ ให้ ผู้อำนวยการโรงเรียนและผู้ว่าราชการจังหวัด โดยมีข้อเท็จจริงว่า กรมสามัญศึกษาได้มอบอำนาจ ให้ (๑) ผู้อำนวยการโรงเรียนมีอำนาจดำเนินการจ้างและสั่งจ้างครั้งหนึ่งมีราคาไม่เกิน ๔ ล้านบาท (ยกเว้นวิธีพิเศษ) และ (๒) ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจดำเนินการจ้างและสั่งจ้างด้วยเงิน งบประมาณครั้งหนึ่งมีราคาเกินกว่าอำนาจการดำเนินการจ้างและสั่งจ้างของผู้อำนวยการโรงเรียน ต่าง ๆ

กรมสามัญศึกษามีปัญหาว่า ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการ ประกวดราคาจ้างเนื่องจากวงเงินงบประมาณเกิน ๔ ล้านบาท แต่ผลการประกวดราคาปรากฏว่ามี ผู้เสนอราคาถูกต้องและต่ำสุดโดยเสนอราคาไม่เกิน ๔ ล้านบาท เช่นนี้ ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือ ผู้ว่าราชการจังหวัดจะเป็นผู้มีอำนาจสั่งจ้าง กระทรวงศึกษาธิการจึงได้หารือปัญหานี้ไปยังสำนัก นายกรัฐมนตรี ซึ่งสำนักนายกรัฐมนตรีเห็นว่า กรณีเช่นนี้ผู้มีอำนาจสั่งจ้างควรเป็นผู้ว่าราชการ จังหวัด แต่กรมสามัญศึกษาไม่เห็นด้วยกับความเห็นของสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าว จึงเสนอ สำนักนายกรัฐมนตรีให้พิจารณาทบทวนอีกครั้งหนึ่ง และสำนักนายกรัฐมนตรีได้พิจารณาทบทวน แล้วยืนยันตามความเห็นเดิม

กรมสามัญศึกษาเห็นว่า สำนักนายกรัฐมนตรีวินิจฉัยเรื่องนี้โดยไม่คำนึงถึง เจตนารมณ์ของกรมสามัญศึกษาที่กำหนดไว้ชัดเจนในคำสั่งกรมสามัญศึกษา ที่ ๕๐๐๐/๒๕๒๗ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๒๗ ว่า กรมสามัญศึกษามอบอำนาจให้ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้สั่ง จ้างงานใดๆ ที่มีค่าจ้างไม่เกิน ๔ ล้านบาท แม้เวลานั้นผู้อำนวยการโรงเรียนจะไม่ได้เป็น ผู้ดำเนินการประกวดราคาจ้างก็ตาม ซึ่งเจตนารมณ์เช่นนี้ก็มีได้ต้องห้ามตามระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑ แต่อย่างใด ฉะนั้น กรมสามัญศึกษาจึงขอรื้อ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า กรมสามัญศึกษามอบอำนาจให้ผู้อำนวยการโรงเรียนสั่งจ้าง งานใดๆ ที่มีค่าจ้างไม่เกิน ๔ ล้านบาท (ยกเว้นวิธีพิเศษ) ได้หรือไม่ แม้เวลานั้นผู้อำนวยการ

โรงเรียนจะไม่ได้เป็นผู้ดำเนินการประกวดราคาจ้างก็ตาม

(๒) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแล้ว ได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๑/๑๑๙๗ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๒๘ ถึงกรมสามัญศึกษา แจ้งให้ทราบว่า ปัญหาดังกล่าวเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่ง “คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ” เป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ตีความและวินิจฉัยตามข้อ ๘ ทวิ และข้อ ๘ ตร^๑ แห่งระเบียบดังกล่าว (ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๘) และโดยที่ปรากฏว่า “คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ” ยังไม่ได้พิจารณาวินิจฉัยปัญหานี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงขอให้กรมสามัญศึกษาเสนอปัญหาดังกล่าวให้คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (สำนักนายกรัฐมนตรี) พิจารณาวินิจฉัยเสียก่อน ทั้งนี้ ตามความในระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าด้วยการรับปรึกษาให้ความเห็นทางกฎหมายของกรรมการร่างกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๒๒

(๓) กรมสามัญศึกษาจึงได้มีหนังสือขอให้ “คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ” พิจารณาปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการมอบอำนาจตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งสำนักนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร(กวพ) ๐๙๐๑/๕๗๗๗ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๒๘ ถึงกรมสามัญศึกษา แจ้งว่า คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดูปิจารณาปัญหาของกรมสามัญศึกษาแล้วเห็นพ้องด้วยกับความเห็นของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีที่ว่า ตามหลักการของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติมได้กำหนดผู้มีอำนาจเกี่ยวกับการจ้างไว้ในข้อ ๓ ข้อ ๒๒ - ข้อ ๒๔ และข้อ ๕๒ - ข้อ ๕๔ ซึ่งจะเห็นได้ว่า ผู้มีอำนาจสั่งจ้างตามระเบียบฯ ข้อ ๕๒ - ข้อ ๕๔ เป็นผู้มีอำนาจในการพิจารณาสั่งการที่เป็นผลต่อการจ้างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ดำเนินการจ้างควรจะได้ทราบผลของการดำเนินการจ้างครั้งนั้นๆ ด้วย ระเบียบฯ จึงกำหนดให้ผู้มีอำนาจสั่งจ้างเป็นข้าราชการในระดับเดียวกันหรือสูงกว่าผู้ดำเนินการจ้างและผู้ว่าจ้าง สำหรับกรณีตามที่กรมสามัญศึกษาขอให้พิจารณาปรากฏว่า การดำเนินการจ้างอยู่ในอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัดจึงเป็นผู้ให้ความเห็นชอบในรายงานขอจ้าง ลงนามในประกาศประกวดราคา และควบคุมการจัดจ้างครั้งนี้ ดังนั้น แม้ผลการ

^๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบฯ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๘

ข้อ ๘ ทวิ ให้มีคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ ประกอบด้วยรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ป. ผู้แทนกรมอัยการ ผู้แทนสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินสามคนเป็นกรรมการ และให้เจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการและเลขานุการ กับให้คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ แต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการไม่เกินสองคน

ข้อ ๘ ตร^๑ ให้คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุมียุติอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกวดราคาจะปรากฏว่าวงเงินการสั่งจ้างอยู่ในอำนาจของหัวหน้าสถานศึกษาก็ตาม ก็ควรเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อพิจารณาอนุมัติสั่งจ้างและทำสัญญาและเนื่องจากคำสั่งมอบอำนาจของกรมสามัญศึกษายังไม่สอดคล้องกับหลักการของระเบียบข้างต้น ดังนั้น กรมสามัญศึกษาจึงควรแก้ไขคำสั่งมอบอำนาจเสียใหม่ โดยกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจสั่งจ้างและทำสัญญาในกรณีดังกล่าว

(๔) กรมสามัญศึกษาพิจารณาแล้วไม่เห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุดังกล่าวตามเหตุผลที่ได้เคยแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาทราบแล้วตาม (๑) กรมสามัญศึกษาจึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาอีกครั้งหนึ่งว่า กรมสามัญศึกษาจะมอบอำนาจให้ผู้อำนวยการโรงเรียนลงนามในสัญญาจ้างที่มีค่าจ้างไม่เกิน ๔ ล้านบาท (ยกเว้นวิธีพิเศษ) ได้หรือไม่ แม้ทำงานนั้นผู้ว่าราชการจังหวัดจะเป็นผู้ดำเนินการประกวดราคาจ้างก็ตาม

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๘) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว กับได้ฟังคำชี้แจงเพิ่มเติมจากผู้แทนสำนักงานกฤษฎีกา (คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ) และผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการและกรมสามัญศึกษา) แล้ว เห็นว่า ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑ กำหนดว่า “หัวหน้าส่วนราชการ” (ข้อ ๓)^๒ เป็นผู้มีอำนาจในการดำเนินการซื้อหรือจ้าง โดยจะเป็นผู้พิจารณาตั้งแต่แรกจากรายงานที่เจ้าหน้าที่พัสดุทำเสนอว่ามีความจำเป็นจะต้องซื้อหรือจ้างหรือไม่ งานที่จะซื้อหรือจ้างมีรายละเอียดอย่างไร วงเงินที่จะซื้อหรือจ้างควรจะเป็นเท่าใด และควรซื้อหรือจ้างโดยใช้วิธีใด (ข้อ ๒๒)^๓ เนื่องจากการซื้อหรือจ้างอาจทำได้หลายวิธี (ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๒^๔

^๒ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“หัวหน้าส่วนราชการ”

สำหรับราชการบริหารส่วนกลาง หมายความว่า อธิบดี หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

สำหรับราชการบริหารส่วนภูมิภาค หมายความว่า ผู้ว่าราชการจังหวัด

ฯลฯ

ฯลฯ

“ผู้สั่งซื้อ” หมายความว่า ผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตให้ซื้อ

“ผู้สั่งจ้าง” หมายความว่า ผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตให้จ้าง

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๖

ข้อ ๒๒ ก่อนดำเนินการซื้อหรือจ้างทุกวิธี นอกจากการซื้อที่ดินและหรือสิ่งก่อสร้างตามข้อ ๒๓ ให้เจ้าหน้าที่พัสดุทำรายงานเสนอหัวหน้าส่วนราชการตามรายการดังต่อไปนี้

(๑) เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องซื้อและจ้าง

(๒) รายละเอียดของพัสดุที่จะซื้อหรืองานที่จะจ้าง

ถ้า“หัวหน้าส่วนราชการ” พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย เจ้าหน้าที่พัสดุจึงจะดำเนินการตามวิธีการซื้อหรือจ้างนั้น ๆ ต่อไปได้ (ข้อ ๒๔)^๔ ในกรณีที่“หัวหน้าส่วนราชการ”เห็นควรซื้อหรือจ้างโดยวิธีประกวดราคา “หัวหน้าส่วนราชการ”ก็จะเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการรับซองประกวดราคา คณะกรรมการเปิดซองประกวดราคา และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือคณะกรรมการตรวจการจ้าง (ข้อ ๒๕)^๖ และเป็นผู้มีอำนาจดำเนินการปิดประกาศหรือใบแจ้งความให้ผู้มีอาชีพขาย

(๓) ราคาพัสดุหรือราคาค่าจ้างในท้องตลาดในขณะนั้นที่สืบทราบหรือประมาณได้ และถ้าเคยซื้อหรือจ้างมาก่อน ก็ให้แสดงราคาซื้อหรือจ้างครั้งหลังสุดที่เคยซื้อหรือจ้างด้วย

(๔) วงเงินที่จะซื้อหรือจ้าง ให้ระบุวงเงินงบประมาณที่จะซื้อหรือจ้างในครั้งนั้นทั้งหมด ถ้าไม่มีวงเงินงบประมาณให้ระบุวงเงินที่ประมาณว่าจะซื้อหรือจ้างในครั้งนั้น

(๕) กำหนดเวลาที่ต้องการใช้พัสดุนั้น หรือให้งานนั้นแล้วเสร็จ

(๖) วิธีที่จะซื้อหรือจ้าง และเหตุผลที่ต้องซื้อหรือจ้างโดยวิธีนั้น

(๗) ข้อเสนออื่นๆ (ถ้ามี)

ในกรณีที่จะต้องดำเนินการซื้อหรือจ้างโดยวิธีพิเศษตามข้อ ๑๔ (๓) หรือข้อ ๑๙ (๓) ซึ่งไม่อาจทำรายงานตามปกติได้ เจ้าหน้าที่พัสดุหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการนั้นจะทำรายงานตามวรรคหนึ่งเฉพาะรายการที่เห็นว่าจำเป็นก็ได้

^๔ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑

ข้อ ๑๑ การซื้อกระทำได้ ๕ วิธี คือ

(๑) วิธีตกลงราคา

(๒) วิธีสอบราคา

(๓) วิธีประกวดราคา

(๔) วิธีพิเศษ

(๕) วิธีกรณีพิเศษ

ข้อ ๑๒ การจ้างกระทำได้ ๖ วิธี คือ

(๑) วิธีตกลงราคา

(๒) วิธีกำหนดราคา

(๓) วิธีสอบราคา

(๔) วิธีประกวดราคา

(๕) วิธีพิเศษ

(๖) วิธีกรณีพิเศษ

^๕ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑

ข้อ ๒๔ เมื่อหัวหน้าส่วนราชการให้ความเห็นชอบตามรายงานที่เสนอตามข้อ ๒๒ หรือข้อ ๒๓ แล้ว ให้เจ้าหน้าที่พัสดุนำดำเนินการตามวิธีการซื้อหรือวิธีการจ้างนั้น ๆ ต่อไปได้

^๖ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑

ข้อ ๒๕ ในการดำเนินการซื้อหรือจ้างแต่ละครั้ง ให้หัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อปฏิบัติการตามระเบียบนี้ แล้วแต่กรณี คือ

(๑) คณะกรรมการเปิดซองสอบราคา

(๒) คณะกรรมการรับซองประกวดราคา

(๓) คณะกรรมการเปิดซองประกวดราคา

หรือรับจ้างทำงานนั้นทราบ (ข้อ ๓๕)^๗

แต่เมื่อได้ดำเนินการตามวิธีการซื้อหรือจ้างเรียบร้อยแล้ว “ผู้สั่งซื้อ” และ “ผู้ส่งจ้าง”^๘ อาจจะเป็น “หัวหน้าส่วนราชการ” ปลัดกระทรวง หรือรัฐมนตรีก็ได้ แล้วแต่วงเงินที่จะสั่งซื้อหรือส่งจ้าง (ข้อ ๕๒)^๙ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า “ผู้สั่งซื้อ” และ “ผู้ส่งจ้าง” นั้น จะต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งในระดับเดียวกับผู้ดำเนินการซื้อหรือจ้างหรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งที่สูงกว่า ทั้งนี้ เพื่อพิจารณาการดำเนินการดำเนินการซื้อหรือจ้างของ “หัวหน้าส่วนราชการ” อีกชั้นหนึ่งว่าสมควรจะส่งอนุญาตให้ซื้อหรือให้จ้างหรือไม่

ในปัญหาที่กรมสามัญศึกษาหารือมานี้ เมื่อวงเงินที่จะดำเนินการจ้างเกิน ๔ ล้านบาท อธิบดีกรมสามัญศึกษาในฐานะที่เป็น “หัวหน้าส่วนราชการ” จึงมอบอำนาจให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๙ หรือเทียบเท่าขึ้นไปได้เท่านั้น จะมอบอำนาจให้แก่ผู้อำนวยการโรงเรียนไม่ได้ (ข้อ ๗)^{๑๐} ดังนั้น การดำเนินการจ้างจึงอยู่ในอำนาจของ

(๔) คณะกรรมการจัดซื้อหรือจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ

(๕) คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ

(๖) คณะกรรมการตรวจการจ้าง

^๗ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑

ข้อ ๓๕ การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีประกวดราคา ให้หัวหน้าส่วนราชการปิดประกาศหรือใบแจ้งความดังกล่าวโดยเปิดเผย ณ ที่ทำการของส่วนราชการนั้น และประกาศทางวิทยุกระจายเสียงหรือลงประกาศในหนังสือพิมพ์ของทางราชการ หากเห็นควรที่จะส่งประกาศหรือใบแจ้งความดังกล่าวไปยังผู้มีอาชีพขายหรือรับจ้างทำงานนั้นโดยตรง หรือจะโฆษณาด้วยวิธีอื่นอีกก็ได้

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง จะต้องกระทำก่อนวันรับของประกวดราคาไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

^๘ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒)

^๙ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบฯ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๗

ข้อ ๕๒ การสั่งซื้อหรือส่งจ้างครั้งหนึ่งนอกจากวิธีพิเศษและวิธีกรณีพิเศษ ให้เป็นอำนาจของผู้ดำรงตำแหน่งและภายในวงเงินดังต่อไปนี้

(๑) หัวหน้าส่วนราชการไม่เกิน ๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๒) ปลัดกระทรวงเกินกว่า ๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๓๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๓) รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเกินกว่า ๓๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

^{๑๐} ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบฯ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๘

ข้อ ๗ ผู้มีอำนาจดำเนินการตามระเบียบนี้ จะมอบอำนาจเป็นหนังสือให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งใดก็ได้ โดยให้คำนึงถึงระดับ ตำแหน่งหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ที่จะได้มอบอำนาจเป็นสำคัญ

การมอบอำนาจในการสั่งซื้อหรือส่งจ้างของหัวหน้าส่วนราชการให้ถือเกณฑ์ดังนี้

(๑) การมอบอำนาจให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบได้เต็มวงเงินที่ผู้มอบมีอำนาจ

(๒) การมอบอำนาจให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นนอกเหนือจากที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ตั้งแต่ระดับ ๙ หรือเทียบเท่าขึ้นไป มอบได้ไม่เกินสามในสี่ของวงเงินที่ผู้มอบมีอำนาจ

ผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งเป็นผู้ดำเนินการจ้างมาตั้งแต่ชั้นแรก จนถึงชั้นเปิดซองประกวดราคา และถึงแม้จะปรากฏผลว่า มีเสนอราคาถูกต้องและต่ำสุดโดยเสนอราคาไม่เกิน ๔ ล้านบาท ผู้ว่าราชการจังหวัดก็ต้องเป็นผู้มีอำนาจใน “การสั่งจ้าง” และลงนามในสัญญาจ้างต่อไป เพราะหากจะตีความว่าเมื่อวงเงินในการสั่งจ้างไม่เกิน ๔ ล้านบาท ผู้อำนวยการโรงเรียนน่าจะเป็นผู้มีอำนาจในการสั่งจ้างและลงนามในสัญญาจ้างแทนผู้ว่าราชการจังหวัดแล้ว ก็จะกลายเป็นว่าผู้มีอำนาจสั่งจ้างในกรณีนี้จะเป็นผู้ดำรงตำแหน่งที่ต่ำกว่าผู้ดำเนินการจ้างในชั้นแรก และผู้ว่าราชการจังหวัดกลับหมดอำนาจที่จะพิจารณาว่าควรจะสั่งจ้างหรือสั่งไม่จ้าง ถึงแม้จะเห็นว่าผลของการประกวดราคานั้นยังไม่เป็นที่น่าพอใจหรือเห็นว่าการประกวดราคานั้นน่าจะไม่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการ ก็จะทำอะไรไม่ได้ โดยจะต้องปล่อยให้ผู้อำนวยการโรงเรียนที่จะเป็นผู้สั่งจ้างต่อไป ซึ่งน่าจะไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑ ดังกล่าว

โดยสรุปแล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๘) เห็นว่า ในกรณีข้อหาหรือของกรมสามัญศึกษา เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจในการดำเนินการจ้างมาตั้งแต่ชั้นแรก ผู้ว่าราชการจังหวัดจึงเป็นผู้มีอำนาจสั่งจ้างและลงนามในสัญญาจ้างต่อไป แม้ว่าสัญญาจ้างนั้นจะอยู่ในวงเงินไม่เกิน ๔ ล้านบาทซึ่งอยู่ในอำนาจของผู้อำนวยการโรงเรียนก็ตาม

(ลงชื่อ) อมร จันทสมบูรณ์

(นายอมร จันทสมบูรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๒๙

(๓) การมอบอำนาจให้แก่ผู้อำนวยการกองหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ตั้งแต่ระดับ ๗ หรือระดับ ๘ หรือเทียบเท่า มอบได้ไม่เกินครึ่งหนึ่งของวงเงินที่ผู้มอบมีอำนาจ

(๔) การมอบอำนาจให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ใน (๑) (๒) และ (๓) มอบได้ไม่เกินหนึ่งในสี่ของวงเงินที่ผู้มอบมีอำนาจ

การมอบอำนาจอย่างอื่นนอกจากที่กำหนดในวรรคสอง ให้ถือปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง

ให้ผู้มอบส่งสำเนาหลักฐานการมอบอำนาจให้กระทรวงการคลังหรือคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอ และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินหรือสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค แล้วแต่กรณีทราบทุกคน

อำนาจในการสั่งซื้อหรือสั่งจ้างตามระเบียบนี้ เฉพาะในกรณีของกระทรวงกลาโหมผู้มีอำนาจและผู้รับมอบอำนาจอาจมอบอำนาจต่อไปได้ตามระเบียบของกระทรวงกลาโหม และให้ผู้มอบส่งสำเนาหลักฐานการมอบอำนาจให้กระทรวงการคลังหรือคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอ และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินหรือสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค แล้วแต่กรณี ทราบทุกครั้ง